

Socialno delo glede na usmerjenost institucije

Doc. dr. Jana Mali

Vsebina

- ◉ Zgodovinski pregled modelov domov za stare
- ◉ Vloga socialnega dela glede na usmeritev institucije
- ◉ Opis dela in nalog socialnega delavca v domu za stare

Modeli domov za stare

Zgodovinski pregled

- ◉ Skrbstveni model (1946 – 1964)
- ◉ Socialnogerontološki model (1965 – 1990)
- ◉ Bolnišnični model (1991 – 2000)
- ◉ Socialni model (od leta 2000 do ?)

- ◉ Dinamičnost modelov usmerjenosti

Skrbstveni model (1946 – 1964)

- ◉ Kategoriziranje in stigmatiziranje starih ljudi
- ◉ Preimenovanje ubožnic v domove za stare ljudi
- ◉ Nameščanje starih ljudi v gradove in graščine
- ◉ Zagotovilo za eksistenco

Socialnogerontološki model (1965 – 1990)

- Vpliv socialne gerontologije
- Gerontološka načela: domovi geriatrične institucije
- Zaposlovanje socialnih delavk
- Krepitev dimenzij socialne usmerjenosti

Bolnišnični model (1991 – 2000)

- Medicinsko usmerjene institucije
- Povečano število bolnih, zdravstvene nege potrebnih stanovalcev
- 195, 4 stanovalcev na eno socialno delavko
- Pomanjkanje teoretskih konceptov socialnega dela

Socialni model (od leta 2000 do ?)

- Razvoj konceptov socialnega dela s starimi ljudmi
- Specifičnost znanja za socialno delo v domovih
- Nova področja socialnega dela v domovih: osebe z demenco, zaposleni, timsko delo, individualizirano načrtovanje

Dinamika usmerjenosti institucije v bodoče

- ◉ Mikro raven: potrebe
stanovalcev in
potencialnih
stanovalcev
- ◉ Mezo raven:
neformalne mreže,
razvoj stroke
- ◉ Makro raven:
socialna politika

Vloga socialnega dela glede na usmeritev institucije

○ Socialna usmeritev:

- Praksa temelji na odnosih z ljudmi
- Individualiziran pristop do stanovalcev in obenem holističen način dela
- Prostovoljno delo: odpiranje institucije in vpliv zunanjega sveta na institucijo

○ Medicinska usmeritev:

- Administrativno delo (zahteve soc. politike, vpliv sod. tehnologije, spremenjenih vrednot v družbi)
- Usmerjenost zgolj na delo v instituciji, distanca, nevpletenostv odnose, merljivost učinkov dela

Vloga socialnega dela glede na usmeritev institucije

- Pozornost, ki jo socialna delavka v soc. usmerjenih domovih usmeri na odnose s stanovalci, osebjem, svojci in individualni način dela s stanovalci, v med. usmerjenih domovih nadomesti administrativno delo, ki zagotavlja distanco, nevpletenost soc. del. v odnose, in omogoči merljivost soc. dela za zadostitev institucionalnim kriterijem delovanja institucije.

Vloga socialnega dela glede na usmeritev institucije

- Vsaka od faz bivanja stanovalca v domu je glede na usmerjenost institucije drugačna
- Primer prihod v dom: urejanje formalnosti, birokracija v med. usmerjenih, brez delovnega odnosa
- Sekvenčnost nalog in faz soc. dela zagotavlja sekvenčnost usmerjenosti institucije

Vloga socialnega dela glede na usmeritev institucije

- Vloga soc. dela v med. usmerjenih institucijah temelji na hierarhičnem razmerju moči, v katerem ima moč strokovnjak in odloča o življenju starih ljudi.
- Vloga soc. dela v soc. usmerjenih institucijah temelji na potrebah stanovalcev, odnosih s stanovalci in vpliva na totalne značilnosti institucije.

Socialno delo v različnih fazah bivanja stanovalca v domu

1. naloge socialnega delavca pred prihodom stanovalca v dom,
2. naloge socialnega delavca v času bivanja stanovalca v domu,
3. naloge socialnega delavca ob odhodu stanovalca iz doma,
4. naloge socialnega delavca za zagotavljanje dobre klime v domu,
5. naloge socialnega delavca kot spremljevalca institucionalnega življenja stanovalcev.

Področja in vloge socialnega dela v domovih

1. Socialno delo s stanovalci in njihovimi svojci
2. Vloga socialnega delavca v domskem timu
3. Socialni delavec kot mediator
4. Socialni delavec kot zagovornik
5. Skupinsko delo
6. Inovativni programi